

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU / MODUŁU

1. Nazwa przedmiotu:	WPROWADZENIE DO PEDAGOGIKI				
2. Kod przedmiotu:	05.0				
3. Okres ważności karty:	ważna od roku akademickiego: 2020/2021				
4. Poziom kształcenia:	studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne /studia niestacjonarne				
6. Kierunek studiów:	pedagogika				
7. Profil kształcenia:	praktyczny				
8. Specjalność/moduł specjalnościowy	pedagogika resocjalizacyjna				
9. Semestr:	I				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych				
11. Prowadzący przedmiot:	dr Beata Fedyn				
12. Grupa przedmiotów:	przygotowanie psychologiczno - pedagogiczne				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
Nie przewiduje się.					
16. Cel przedmiotu:					
Realizacja przedmiotu wprowadzenie do pedagogiki ma umożliwić studentom zdobycie podstawowej wiedzy pedagogicznej obejmującej strukturę pedagogiki jako nauki, jej miejsce w systemie nauk, opanowanie terminologii oraz wybranych teorii, nurtów i myśli pedagogicznej w kontekście historycznym. Wiedza z przedmiotu winna przygotować przyszłych pedagogów do właściwego pojmowania i pełnienia ról i zadań w rzeczywistości wychowawczej, edukacyjnej i opiekuńczej. Rozumienie specyfiki pedagogiki oraz jej ścisłych powiązań z innymi dziedzinami wiedzy pomoże studentom w kształtowaniu umiejętności i kompetencji zawodowych takich jak diagnozowanie, projektowanie, organizowanie i ewaluacja działań wychowawczych, edukacyjnych i opiekuńczo-terapeutycznych. Ponadto w istotny sposób przyczyni się do rozwoju potrzeb permanentnego doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji oraz refleksji pedagogicznej nad współczesnymi zadaniami wychowawczo-edukacyjnymi w kontekście przemian społeczno-kulturowych społeczeństw.					
17. Efekty uczenia się:					
Ozn.	Opis efektu uczenia się	Metody realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzania efektów uczenia się	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
W1	Omawia miejsce pedagogiki w systemie nauk, jej przedmiot badań, związki z innymi dyscyplinami naukowymi, dokonuje podziału pedagogiki na działy i subdyscypliny.	wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja w powiązaniu z analizą literatury przedmiotu, pokaz multimedialny, wypowiedzi ustne na podstawie literatury przedmiotu	egzamin pisemny, kolokwium pisemne, ocena udziału w dyskusji, ocena wypowiedzi ustnych w powiązaniu z analizowaną literaturą przedmiotu	W/Ćw./War.	K_W01, K_W13, K_W14

W2	Wyjaśnia oraz posługuje się podstawowymi pojęciami pedagogicznymi.	wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja w powiązaniu z analizą literatury przedmiotu, pokaz multimedialny, wypowiedzi ustne na podstawie literatury przedmiotu	egzamin pisemny, kolokwium pisemne, ocena wypowiedzi ustnych w powiązaniu z analizowaną literaturą przedmiotu	W/Ćw./War.	K_W02, K_W03
W3	Charakteryzuje najważniejsze doktryny, nurty i myśli pedagogiczne z perspektywy ich historycznych i kulturowych uwarunkowania oraz praktyki pedagogicznej.	wykład konwersatoryjny, dyskusja, prezentacje ustne z wykorzystaniem literatury przedmiotu	egzamin pisemny, kolokwium pisemne, ocena prezentacji ustnych z wykorzystaniem literatury przedmiotu	W/Ćw.	K_W09, K_W11, K_W18
U1	Wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki w celu analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji.	praca w grupie zadaniowej, dyskusja, wypowiedzi ustne na podstawie analizy literatury przedmiotu	egzamin pisemny, kolokwium, ocena udziału w dyskusji, ocena aktywności podczas pracy w grupie zadaniowej	Ćw./War.	K_U02, K_U06, K_U08, K_U11
U2	Posiada umiejętność przedstawiania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii popierając je argumentacją teoretyczną, dotyczącą współczesnych zagadnień pedagogicznych.	praca w grupie zadaniowej, dyskusja, wypowiedzi ustne na podstawie analizy literatury przedmiotu, pokaz multimedialny, prezentacja ustna z wykorzystaniem multimediiów	kolokwium pisemne, ocena udziału w dyskusji, ocena aktywności podczas pracy w grupie zadaniowej	Ćw./War.	K_U02, K_U03, K_U10, K_U11
U3	Samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością wychowawczą, dydaktyczną, opiekuńczą.	dyskusja, wypowiedzi ustne na podstawie analizy literatury przedmiotu, prezentacja ustna z wykorzystaniem multimediiów	ocena prezentacji ustnej, ocena udziału w dyskusji, kolokwium, egzamin pisemny	Ćw./War.	K_U08, K_U10, K_U11
K1	Ma świadomość posiadanej przez siebie wiedzy pedagogicznej, rozumie potrzebę jej ciągłego wzbogacania i aktualizowania, potrafi wyznaczyć swoją indywidualną drogę rozwoju i kształcenia.	wykład konwersatoryjny, dyskusja, wypowiedzi ustne na podstawie analizy literatury przedmiotu, prezentacja ustna z	ocena prezentacji ustnej, ocena udziału w dyskusji, kolokwium, egzamin pisemny	W/Ćw./War.	K_K01, K_K03

		wykorzystaniem multimediów			
K2	Potrafi pracować z zespołem, pełniąc różne role.	praca w grupie zadaniowej, dyskusja, wypowiedzi ustne na podstawie analizy literatury przedmiotu, pokaz multimedialny, prezentacja ustna z wykorzystaniem multimediów	ocena udziału w dyskusji, ocena aktywności podczas pracy w grupie zadaniowej	Ćw./War.	K_K03, K_K07
K3	Jest świadomy kompetencji i etycznego wymiaru zadań zawodowych oraz przestrzegania zasad etyki w obszarze działalności pedagogicznej.	wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja, praca w grupie zadaniowej	ocena udziału w dyskusji	W/Ćw./War.	K_K06
18. Formy i wymiar zajęć:		Stacjonarne		Niestacjonarne	
		W: 30, Ćw: 30, Warsztaty: 15		W: 30, Ćw: 30, Warsztaty: 15	

19. Treści kształcenia:

Szczegółowy program zajęć				
L. p.	Tematyka zajęć - wykłady	Liczba godzin		
		ST	NST	
1.	Wprowadzenie do przedmiotu. Omówienie karty przedmiotu, form organizacyjnych zajęć, warunków zaliczenia przedmiotu. Literatura przedmiotu.	1	1	
2.	Pedagogika jako nauka. Geneza pedagogiki jako dyscypliny wiedzy – fazy rozwoju współczesnej nauki o wychowaniu. Etymologia nazwy. Przedmiot badań. Funkcje i zadania pedagogiki. Budowa (struktura) współczesnej pedagogiki. Nauki pomocnicze pedagogiki i współdziałające z pedagogiką. Subdyscypliny pedagogiczne.	6	6	
3.	Teleologiczne podstawy wychowania. Aksjologiczne podstawy wychowania.	4	4	
4.	Proces wychowania. Struktura procesu wychowania. Wybrane dziedziny wychowania.	4	4	
5.	Współczesne kierunki pedagogiczne - wprowadzenie do zagadnienia.	2	2	
6.	Podstawowe środowiska wychowawcze w życiu człowieka. Rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza, mass media, środowisko lokalne, środowisko pracy. Funkcje środowisk wychowawczych.	4	4	
7.	Nowe obszary badawcze pedagogiki i praktyki edukacyjnej. Edukacja całościowa. Kontekst, zasady całościowej edukacji. Przygotowanie człowieka do całościowej edukacji. Wychowanie do współżycia i współdziałania – węzłowym zadaniem pedagogiki XXI wieku. Wychowanek a zespół, zespół a jednostka.	4	4	
8.	Patologie społeczne i szkolne. Powodzenia i niepowodzenia szkolne (wychowawcze, dydaktyczne, opiekuńcze). Sposoby przeciwdziałania i terapii – wprowadzenie do zagadnienia.	2	2	

9.	Dziecko specjalnej troski – wczesne wspomaganie rozwoju, specjalne potrzeby edukacyjne.	2	2
10.	Podsumowanie i zaliczenie zajęć. Uwagi merytoryczne i organizacyjne związane z egzaminem.	1	1
Łączna liczba godzin - wykłady		30	30
L p.	Tematyka zajęć - ćwiczenia		
1.	Zajęcia organizacyjne. Charakterystyka przedmiotu, form organizacyjnych zajęć, programu. Ustalenia regulaminowe. Warunki zaliczenia przedmiotu	2	2
2.	Język naukowy pedagogiki. Struktura systemu pojęć pedagogicznych. Charakterystyka podstawowych pojęć pedagogicznych: wychowanie, samowychowanie, kształcenie, nauczanie, uczenie się, osobowość, środowisko, środowisko wychowawcze, socjalizacja, inkulturacja, kultura – kultura pedagogiczna, opieka – opieka pedagogiczna. Wychowanie – etymologia, istota, różnorodność definicji.	10	10
3.	Główne doktryny pedagogiczne i ich znaczenie dla współczesnej refleksji o wychowaniu (J. A. Komeński, J.J. Rousseau, J. F. Herbart, M. Montessori, J. Korczak, C. Freinet).	6	6
4.	Kolokwium	1	1
5.	Wybrane prądy i kierunki współczesnej pedagogiki (pedagogika pozytywistyczna, pedagogika kultury, pedagogika personalistyczna, pedagogika egzystencjalna, pedagogika Nowego Wychowania, pedagogika emancypacyjna, pedagogika międzykulturowa, pedagogika negatywna).	6	6
6.	System edukacyjny w Polsce.	2	2
7.	Pedagog i nauczyciel, wychowawca i opiekun – swoistość zawodu pedagoga oraz kompetencje tworzące ten zawód. Osobowość pedagoga (nauczyciela – wychowawcy – opiekuna).	2	2
8.	Podsumowanie ćwiczeń. Zaliczenie.	1	1
Łączna liczba godzin - ćwiczenia		30	30

L. p.	Tematyka zajęć - warsztaty	Liczba godzin	
		ST	NST
1.	Wprowadzenie do zajęć. Omówienie tematyki zajęć, warunków zaliczenia. Omówienie wymagań. Organizacja pracy studenta.	1	1
2.	Struktura współczesnej pedagogiki. Subdyscypliny pedagogiczne – podział, charakterystyka.	2	2
3.	Istota wychowania w świetle różnych definicji. Wybrane dziedziny wychowania. Modele wychowania.	6	6
4.	Rodzina jako podstawowe środowisko wychowawcze. Funkcje rodziny. Współczesne problemy wychowawcze.	2	2
5.	Współczesne problemy pedagogiczne. Recenzja wybranego artykułu z naukowego czasopisma pedagogicznego.	4	4
Łączna liczba godzin - warsztaty		15	15

20. Egzamin:	Tak
21. Literatura podstawowa:	
1. Brezinka W., Wychowanie i pedagogika w dobie przemian kulturowych. Podręcznik akademicki. Wyd. WAM, Kraków 2004.	
2. Dudzikowa M., Czerepaniak – Walczak M. (red.), Wychowanie: pojęcia – procesy – konteksty. T. 1, 2, 3. Wyd. GWP Gdańsk 2007.	

3. Górniewicz J., Teoria wychowania. Wyd. V. Olsztyńska Szkoła Wyższa im. J. Rusieckiego, Olsztyn 2004.
4. Hejnica – Bezwińska T., Pedagogika ogólna. Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
5. Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki. Wyd. Salezjańskie. Warszawa 1993.
6. Kupisiewicz Cz., Szkoła w XX wieku. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2006.
7. Kron F., Pedagogika. GWP, Gdańsk 2012.
8. Kwieciński Z., Śliwski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki. T. 1, 2. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2019 (lub 2011).
9. Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2003.
10. Milerski B., Śliwski B., Pedagogika. Leksykon. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2000.
11. Okoń W., Wszystko o wychowaniu. Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 1999.
12. Pilch T. (red.), Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. Warszawa 2005 – 2006.
13. Śliwski B., Współczesne teorie i nurty wychowania. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2004.
14. Śliwski B. (red.), Pedagogika. T. 1, 2, 3. Wyd. GWP, Gdańsk 2006.
15. Turowski L. (red.), Pedagogika ogólna i subdyscypliny. Oficyna Wydawnicza ŻAK. Warszawa 1999.

21. Literatura uzupełniająca:

1. Delors J., Edukacja. Jest w niej ukryty skarb. Stowarzyszenie Oświatowców Polskich, Warszawa 1998.
2. Gnitecki J., Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej. Wydawnictwo Naukowe Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, Poznań 2007.
3. Janowski A., Pedagogika praktyczna. Fraszka Edukacyjna 2002.
4. Jaworska T., Leppert R., Wprowadzenie do pedagogiki. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2000.
5. Kawecki I., Wprowadzenie do wiedzy o szkole i nauczaniu. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2008.
6. Kostkiewicz J. (red.), Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej. Zagadnienia wybrane. Oficyna Wydawnicza Fundacji Uniwersyteckiej w Stalowej Woli, Stalowa Wola 2003.
7. Kwieciński Z., Śliwski B. (red.), Problemy współczesnej edukacji. Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.
8. Śliwski B., Problemy współczesnej edukacji. Dekonstrukcja polityki oświatowej III RP. Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009
9. Śliwski B., Myśleć jak pedagog. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2010.
10. de Tchorzewski A., Wstęp do teorii wychowania. Wyd. Naukowe Akademii Ignatianum, Kraków 2018.
11. Zarzecki L., Teoretyczne podstawy wychowania. Teoria i praktyka. Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa, Jelenia Góra 2012.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się:

Lp.	Forma zajęć	STACJONARNE Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	NIESTACJONARNE Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1.	Wykład	30/50 (przygotowanie się do zajęć, egzaminu)	30/50 (przygotowanie się do zajęć, egzaminu)
2.	Ćwiczenia	30/38 (przygotowanie się do ćwiczeń, do kolokwium)	30/38 (przygotowanie się do ćwiczeń, do kolokwium)
3.	Warsztaty	15/15 (przygotowanie się do warsztatów)	15/15 (przygotowanie się do warsztatów)
4.	Inne: udział w egzaminie	2/0	2/0
Suma godzin		77/103	77/103

24. Suma wszystkich godzin:	ST	NST	25. Liczba punktów ECTS:	6
	180	180		

26. Kryteria oceny:

Efekt	Ocena	Opis wymagań
-------	-------	--------------

uczenia się		
W	bdb	Student posiada bardzo obszerną wiedzę z zakresu pedagogiki, obejmującą strukturę pedagogiki jako nauki, jej miejsce w systemie nauk, terminologię pojęć pedagogicznych oraz wybranych kierunków, teorii i nurtów w kontekście historycznym i współczesnej praktyki pedagogicznej.
	db+	Student posiada obszerną wiedzę z zakresu pedagogiki, obejmującą strukturę pedagogiki jako nauki, jej miejsce w systemie nauk, terminologię pojęć pedagogicznych oraz wybranych kierunków, teorii i nurtów w kontekście historycznym i współczesnej praktyki pedagogicznej.
	db	Student posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu pedagogiki, obejmującą strukturę pedagogiki jako nauki, jej miejsce w systemie nauk, terminologię pojęć pedagogicznych oraz wybranych kierunków, teorii i nurtów w kontekście historycznym i współczesnej praktyki pedagogicznej.
	dst. +	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki, obejmującą strukturę pedagogiki jako nauki, jej miejsce w systemie nauk, terminologię pojęć pedagogicznych oraz wybranych kierunków, teorii i nurtów w kontekście historycznym i współczesnej praktyki pedagogicznej.
	dst.	Student posiada podstawową wiedzę z licznymi brakami z zakresu pedagogiki, obejmującą strukturę pedagogiki jako nauki, jej miejsce w systemie nauk, terminologię pojęć pedagogicznych oraz wybranych kierunków, teorii i nurtów w kontekście historycznym i współczesnej praktyki pedagogicznej.
	ndst.	Student nie posiada podstawowej wiedzy zakresu pedagogiki obejmującej strukturę pedagogiki jako nauki, jej miejsce w systemie nauk, terminologię pojęć pedagogicznych oraz wybranych kierunków, teorii i nurtów w kontekście historycznym i współczesnej praktyki pedagogicznej.
U	bdb	Bardzo dobrze wykorzystuje wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji. W oparciu o przedstawione na zajęciach źródła wskazuje na ciekawe i efektywne sposoby rozwiązania omawianych sytuacji wychowawczych oraz samodzielnie dokonuje analizy zachowań uczestników tych sytuacji. Swoją wiedzę systematycznie uzupełnia samodzielną literaturą przedmiotu.
	db+	Prawidłowo wykorzystuje wiedzę teoretyczną w celu w analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji. W oparciu o przedstawione na zajęciach źródła wskazuje na ciekawe i efektywne sposoby rozwiązania omawianych sytuacji wychowawczych oraz samodzielnie dokonuje analizy zachowań uczestników tych sytuacji. Samodzielnie zdobywa wiedzę.
	db	Prawidłowo wykorzystuje wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji. W oparciu o przedstawione na zajęciach źródła stara się wskazywać na ciekawe i efektywne sposoby rozwiązania omawianych sytuacji wychowawczych oraz samodzielnie dokonuje analizy zachowań uczestników tych sytuacji. Czasami wiadomości zdobyte na zajęciach uzupełnia literaturą przedmiotu polecana przez nauczyciela.
	dst. +	Dość dobrze wykorzystuje wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji. W oparciu o przedstawione na zajęciach źródła stara się wskazywać na sposoby rozwiązania omawianych sytuacji wychowawczych oraz samodzielnie dokonuje analizy zachowań uczestników tych sytuacji.
	dst.	Z pomocą nauczyciela wykorzystuje wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji. Stara się wskazywać na sposoby rozwiązania omawianych sytuacji wychowawczych.
	ndst.	Nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, wykorzystać wiedzy teoretycznej w celu analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji. Nie potrafi wskazać sposobów

		rozwiązania omawianych sytuacji wychowawczych.
KS	O	Zawsze zwraca uwagę na przestrzeganie etyki zawodowej. Systematycznie ocenia poziom swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Samodzielnie zdobywa wiedzę. Poszukuje źródeł ciągłego doskonalenia. Wzorowo zachowuje się na zajęciach. Systematycznie przygotowuje się do zajęć, w których bierze aktywny udział. Chętnie pracuje w grupie, często przyjmując rolę lidera. W pracy grupowej wykazuje zaangażowanie i kreatywną postawę. Terminowo zalicza kolokwia. W terminie oddaje do oceny obowiązkowe prace zaliczeniowe. Nie opuszcza zajęć. Ewentualne, usprawiedliwione nieobecności zalicza niezwłocznie na konsultacjach.
	no	Nie zwraca uwagi na przestrzeganie etyki zawodowej. Nie ocenia poziom swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Nie zdobywa samodzielnie wiedzy. Nie poszukuje źródeł ciągłego doskonalenia swoich praktycznych umiejętności. Poprawnie zachowuje się na zajęciach. Systematycznie przygotowuje się do zajęć, w których bierze aktywny udział. Niechętnie pracuje w grupie. W pracy grupowej nie wykazuje zaangażowania i kreatywnej postawy. Nie zalicza terminowo zalicza kolokwiów. Nie oddaje w terminie obowiązkowych prac zaliczeniowych. Opuszcza zajęcia.